

Kedves testvéreim a Krisztusba vetett hit által!

A református bibliaolvasó kalauz szerinti napi ige az Énekek énekéből van. A kifejezés úgy is fordítható, hogy a legszebb ének. Az Énekek éneke egy vallásos szerelmi könyv, a Biblia egyik olyan könyve, amelyik viszonylag kevés teológiai üzenetet tartalmaz. Vannak benne ugyan teológiai igazságok, de nem versenként, hanem inkább a könyv egészében, vagy pedig olykor egy-egy versben önmagában.

Híres teológiai feldolgozás az Énekek énekéről Origenész kommentárja, aki a könyvet Jézus és az egyház közötti szeretetviszony példagyűjteményéül fogta fel. Az ötlet nem rossz, a mondatról mondatra való kidolgozásban azonban már túllőtt a célon: elmefuttatásainak jelentős része sajnos inkább vicces, mint megfogó, vagy tanulságos.

Mai igehirdetésemben én most nem nagyobb egységeket láttatva kívánok szólni a könyv teológiai üzeneteiről, hanem mindössze néhány verset emelek ki a 2. fejezetből, református napi igénkből, igazából még ebből a 8 versből is csak hármat, amik szerintem keresztyének számára is isteni példamutatást adnak. Az első két versről szólok és a nyolcadikról. E pár vers alapján 2 gondolatot szeretnék veletek megosztani.

Az első az a gondolat, hogy, ha a könyv szabadabb értelmezése szerint a szerelmespár szerelmét tekinthetjük Isten és az ő népe kapcsolata kiábrázolásának is, akkor tanulságos a menyasszony alázatos fogalmazása, hogy magát csupán egy völgy virágainak egyikéhez hasonlítja. Az öskeresztyéneknél, vagyis a Krisztust követő első keresztyén nemzedékeknél a gyülekezetek ezt a logikát követve nem kívántak egész társadalmat átfogó hatalmi szervezetté válni, egyszerűen csak úgymond virágoztak a társadalomban, és a virág olyan szép volt, hogy rengetegen figyeltek fel rájuk. Ez a virág minden társadalmi rétegnek az örök élet tanítását adta, ez a virág illatos volt, mert Krisztus áldozatának illatát árasztotta. Ez a virág nem volt harsány, mégis gyorsan szaporodott, mert egyedülálló élmény volt egyházon belülnek, gyülekezeti tagnak lenni. Ez a virág minden egyes tagjára úgy figyelt, hogy türelmes volt, megbocsátó, gyakorlati segítséget adó, vagyoni közösséget kínáló, jóságos, békességre törekvő, alázatos. A tagok nem az egyházra voltak büszkék, hanem Krisztusukra, akinek a szeretetéből éltek. És ezzel már a következő bibliai vershez érkeztünk, ami az elsőnek furcsa ellentéte: miközben a menyasszony alázatosan magát csak hasonlónak tartja másokhoz, addig a vőlegénye szemében ő annyira becses, hogy a többi lány hozzá képest csak olyan, mint a tövisbokr indája a szép virághoz képest. Természetesen ezt nem úgy kell érteni, hogy a vőlegény utálja a többi nőt, hanem úgy, hogy szerelme kiemelkedik a többiek közül az ő szemében.

Furcsa hasonlatot mondok, de aki már kipróbálta, az bizonyára nagyon élvezte, hogy van olyan nézés, amit úgy hívnak, hogy mágikus nézés, amivel a két dimenziós képet nézve egyszer csak az három dimenzióssá válik, és valami olyan térbeli alakzatot lehet benne látni, amit az ember nem is sejtett. Azért hozom ezt hasonlatul, mert valami ilyesmi mágikus nézése van Jézusnak az egyház felé, amikor abban látja a gyönyörű menyasszonyt. Pénteken, a késkeresztes alkalmon nem voltam, de hallottam, hogy a téma a samáriai asszony volt. Azt gondolom, egy ötszörösen elvált asszony, aki éppen együtt élt ezután valakivel, nem csak Jézus korában volt nagyon kellemetlen személy, hanem ma sem kapkodnánk érte lelkészek, hogy „gyere testvér, éppen te hiányzol a gyülekezeti misszió csapatba”. Jézus viszont direkt begyalogolt Samáriába, ami nagyjából olyan, mintha valaki Tatabányán egy színvonalas társalgás kedvéért a Mésztelepen nézne körül, és ott a vélhetőleg legnagyobb közutálatnak örvendő személlyel kezdene el hosszan beszélgetni. Jézus ennek a zűrös asszonynak olyan

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

fantasztikus teológiai kijelentéseket mondott, amiket máig idézünk. Irigykedünk rá. A beszélgetés végén az asszony berohant a falujába és azt kiáltozta, hogy megtaláltam a Messiást, gyertek, menjetek hozzá! Na, ez a szeretet és ez a látásmód Jézustól, hogy ő befáradt Samáriába és ezt a rejtett dimenziót látta ebben az asszonyban, ez az, ami Jézus egyedülálló nézése, tisztán látása volt. De Saulról, a keresztyéneket kivégzéssel üldöző emberről sem gondolták az első keresztyének, hogy majd Pál apostol lesz belőle. Igaz, legalább nem tiltották el az egyháztól a sötét múltja miatt, sőt idővel egyre komolyabban vették.

Jézus a mi gyülekezetünket is úgy nézi, hogy olyat lát benne, amit még mi sem hinnénk a legmerészebb gondolatainkban sem.

Testvéreim! A múlt héten volt a napközi hittantáborunk. Bátran mondhatom: a legzökkenőmentesebb tábor volt a több, mint 2 évtizedes táboroztató múltunk alapján. A segítők ügyesen, odaadón dolgoztak, igazodva a vezetők által kért rendhez. A hatékonyság a 100 százalékot közelítette meg. Hogy ez a sikeresség több, mint két évtized munkája gyümölcseinek beérése volt-e, vagy egyszeri csoda, nem tudom, de az biztos, hogy valami ilyesmire tanít igénk: Jézus úgy látja az egyházat, mint jól működő csapatot, a szentek közösségét, ahol a bűnök bocsánata működik, a közös hit összeköti, a tagok kiegészítik egymást, a szeretet folyamatosan kihívásokat ad, amiknek a véghezvitelével a világ előre halad, Isten neve pedig dicsőíttetik.

A templomkert gondozásától a sátorállításig, a konyhai munkától a kézműves foglalkozásokig, a napi alkalmak utáni naponkénti alapos takarítás elvégzésétől a békesség munkálásáig, a gyermekek nyitott szívéig, vagy a munkatársak figyelmességéig mindenütt ott voltak az emberi tettek, amikben Krisztus menyasszonyának bizonyult a gyülekezet ezen az 5 napon. Akik ezt megtapasztaltuk, hogy valahogyan minden összeadódott jól, azok ezt soha nem fogjuk felejtetni. Senki nem volt jó a maga dicsőségére, hanem egymást előbbre helyeztük. Valahogyan tényleg néhány napra megadatott a kegyelem, hogy érezhettük: Isten szépnek lát minket. Bár teológiailag nyilván az a fontosabb, amikor Isten úgy is szépnek lát minket, amikor ez éppen nagyon nem tűnik ki, mégis ritka élmény volt, hogy még mi is így láthattuk magunkat.

Testvéreim! Nem kell, hogy az egyház magát a legszebb virágnak higgye, vagy hirdesse, de éljen úgy, hogy tündököljön a sok egyéb közösség között! Isten olyan szeretettel figyel minket, mint a szerelmes a párját. Becsüljük meg magunkat!

A második igei üzenet az, hogy a menyasszony azt kéri: ne gerjesszék a szerelmet, amíg nem akarja. Ez az ige első renden úgy értendő, hogy a szerelmet nem kell ideje előtt felgerjeszteni, de úgy is szabad értelmezni, hogy nem kell siettetni, nem kell abba beavatkozni. Testvéreim! Soha még ennyire nem volt ennyi társadalmi lehetőség az egymás felé való érzelmi gerjesztések tekintetében mint manapság. Vigyázni kell, hogy ezek meg ne fertőzzenek! Nyilván nem azt akarom ezzel mondani, hogy egy keresztyén ember nyakig begombolt inggel járjon egész évben, és hogy semmilyen úgynevezett közösségi oldalon nem lehet tag, de az bizonyos, hogy kezdünk mi, keresztyének ebben a gerjesztett világban egyre inkább leszerepelni. Például úgy reklámozzuk magunkat, hogy abba már egyre többen belepirulnak. Amikor Cseri Kálmánt napjaink legismertebb evangélizátoraként plakátolták ki 2012-ben Székesfehérváron, a Református Dunántúli Egyházi Napokon, az ízléstelen volt. Sajnos, ma, amikor semmi sem szent, a szerelmek is sokszor már az elején nem tisztán indulnak, és innen már nehéz szépen folytatni. Sajnos, a hívők között is megtűrt lett ez a fajta gerjesztett, vágybeteljesítő, gyors eredményeket kicsikaró ilyen-olyan kapcsolatok gyakorlása. Érdemes

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

Hamar László lelkész

Elhangzott 2023. augusztus 13-án

tanulni a bibliai tanítást, hogy sok kinnal jár a szerelem, és ezeket csak úgy lehet szépen elhordozni, ha az szent. Békén hagyott. Készülésemkor felötlött bennem édesanyám gyengédsége, aki akkor, amikor már Felsőörsön voltam egy ideje lelkész, és egyszer hazautaztam Szolnokra, és csak annyit mondtam, hogy kitavaszodott, akkor nem kezdett el faggatni, csak együtt örült. Megvárta, amíg néhány hónap múlva már bemutattam a páromat.

Testvéreim! Túllépve a szerelem témáján, a keresztyének között a szent visszafogottság hatalmas érték. Nem attól lesz nekünk jobb, keresztyéneknek, ha felvéve e világ ritmusát mi is mindenféle gerjesztett érzésekkel és vágyakkal élünk, hanem attól, ha a világ látja, hogy gyengédek vagyunk egymás érzései felé. Ez nem azt jelenti, hogy mindent ráhagyunk a másokra, hanem azt, hogy tapintatosak vagyunk. Hadd hívjam fel itt a figyelmet arra, hogy bár Jézus provokálta a hitet az emberekben, és sokszor szókimondó volt, de ugyanakkor nem méricskélte naponként tanítványai hitét és kifejezetten felhívta a figyelmet arra, hogy a botránkoztatásokat Isten egyszer majd számon fogja kérni tőlünk. Nem kell keresztyénekként mindenbe beleütni az orrunkat. Nem erre hívtunk. Egykor Jeruzsálem leányai is úgy segíthették egykor a legjobban a vőlegény és a menyasszony kapcsolatát, hogy nem avatkoztak bele.

Testvéreim! Mivel az egyház bizonyos szempontból olyan kell, hogy legyen, mint menyasszony, így ez csodálatos lehetőség nekünk, hogy látható legyen: mi Isten menyasszonya vagyunk. Ez tartást adhat nekünk. Ez azt jelenti, hogy Isten folyamatosan keresi a társaságunkat és közösségben szeretne velünk lenni. És hogy látja bennünk a szépet, amit bizony, sokszor mi magunk nem is látunk. És hogy bűnbocsánata nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy minden nap újra a menyasszonyának tekinti az egyházat és nem olyan szervezetnek, amelyik már eljátszotta a lehetőségét. Lehetőség ez a menyasszony létünk arra is, hogy ne mi legyünk a főszereplők, hanem rá tudjunk mutatni Istenre, aki a főszereplő. Például a megbocsátásban, ahol mi nem nagylelkűek vagyunk, hanem egyszerűen csak tovább adjuk Isten megbocsátását. Aztán azt is tanította nekünk az ige, hogy ebben a menyasszony-létben van valami olyan törékenység, aminél nem az érzelmek gerjesztése a lényeg, hanem a lelki fejlődés, amiben szükséges a közösségben gyakorolt visszafogottság, gyengédség. Bevallom, nagyon nehéz ezt nekem, lelkészként gyakorolnom, és sajnálom, amikor ebben vétettem ellenetek. A mindenkori egyház nem Krisztus felesége, hanem menyasszonya, óvni kell, hogy természetes módon, szépen lassan, de biztosan erősödhessen a Krisztussal való kapcsolatában. Mindannyiunknak így kell ügyelnünk egymásra! Akik itt vagyunk, nyilván úgy vagyunk itt, hogy van fogékonyságunk a szentre. Egyszerre kell ezt az érzékünket egymásra hatással is fejlesztenünk, de egyszerre kell vigyáznunk, hogy a Szentlelket egymásban túlreagálásokkal meg ne oltuk!

Isten adjon bölcsességet és alázatot tanulni, hogy hogyan legyünk gyülekezetként Krisztusra mutató, érzékeny lélekkel bíró, de közben lelkileg egyre stabilabb hitközösség, szeretetközösség, Jézus menyasszonya! Ámen.